

IK ZOU DAAR EEN BOEK KUNNEN OVER SCHRIJVEN

De charmes van de dagelijksheid (vervolg)

zaterdag 2 juli 1955

De tentoonstelling « Keizer Karel en zijn tijd » in het Museum voor Schone Kunsten is zo'n succes dat dit weekeinde de 100.000ste bezoeker wordt verwacht. In het jaar 2.000 zullen ze die tentoonstelling waarschijnlijk nog eens overdoen, want dan is het precies 500 jaar geleden dat Keizer Karel te Gent in het Prinsenhof werd geboren.

maandag 4 juli 1955

Er gebeurt nogal wat in de wereld van de kunst tegenwoordig ! Gisteren is in het Museum voor Schone Kunsten te Gent een tekening van een paard van de 19e-eeuwse Franse schilder Ernest Meissonier gestolen. Het schijnt dat die schilder door zijn tijdgenoten « De dwerg » werd geheten omdat het zo'n klein ventje was. De dief heeft alleen de tekening gestolen en de lijst aan de muur laten hangen. Van zodra men de diefstal had bemerkt, werd er alarm geslagen en de aanwezige bezoekers werden ondervraagd en onderzocht... maar het paard is niet teruggevonden. Misschien was de dief wel net zo'n klein ventje als de schilder en is hij door de mazen van het net kunnen glippen.

vrijdag 8 juli 1955

In de Top 100 hitlijst van het Amerikaanse blad Billboard staat deze week «Rock around the clock» van Bill Haley nummer één.

zaterdag 16 juli 1955

Onder de titel « Aan de gerechtigheid is voldaan... » staat in de krant de foto van een mooie, blonde, dertigjarige vrouw. Ze leunt met haar armen ver naar achter in een tamelijk uitdagende houding die haar borsten goed laten uitkomen. Het is de Engelse Ruth Ellis. Ze is moeder van twee kinderen.

Omdat ze haar vriend heeft vermoord, is ze afgelopen woensdag in de Holloway gevangenis opgeknoopt. Haar genadeverzoek werd verworpen. Het is de veertiende vrouw die in de 20ste eeuw in Engeland wegens moord ter dood werd veroordeeld. Zoals de krant schrijft aan de gerechtigheid is voldaan...

Ik vind het erg jammer dat zo'n mooie vrouw op die manier aan haar einde moet komen. En was ze als moeder van twee kinderen voor de gemeenschap

echt niet meer waard dan een overbodig wezen dat zo nodig moest geëlimineerd worden ? Ik vind dat men in dit geval de gerechtigheid links had moeten laten liggen en dat die vrouw de kans had moeten krijgen naar huis terug te keren om voor haar kinderen te zorgen. Stel je eens voor dat moeder zich in een vlaag van diepe gekwetstheid en kwaadheid niet kan beheersen en Marcel vermoordt ... als straf vliegt ze voor de rest van haar leven in de gevangenis of wordt ze opgeknoopt ... wat moet er dan met mij gebeuren ?

maandag 25 juli 1955

Vorige week hebben Wilfried en ik onze fietstocht door België tot in Luxemburg gemaakt. Van maandag tot zondag.

In veel opzichten een verrijkende ervaring. We hebben veel gezien en gedaan... we hebben meer dan ons lief was gezwoegd om boven op die eindeloos lijkende « bergen » te geraken... terwijl ik me tot het uiterste zat in te spannen om de trappers rond te krijgen, heb ik me een paar keer afgevraagd waarom ik niet was thuis gebleven en me die ellende had bespaard... alles samen hebben we een fijne week beleefd.

Niet echt mooi, maar toch overwegend behoorlijk weer, slechts af en toe regen... geen ongevallen, geen tegenslagen, zelfs geen lekke band... en behalve dat we een paar keer van mening verschilden over de te volgen reisroute en het één keer grondig oneens waren over de plaats van bestemming, zijn er geen spanningen geweest en hebben we geen ruzie gemaakt. We hebben elkaar beter leren kennen en begrijpen en hebben ons meestal niet nodeloos opgewonden als de ander iets deed dat we zelf anders zouden hebben gedaan... we zouden er allebei voor te vinden zijn om dat volgend jaar samen nog eens te doen.

De eerste avond, te Leuven, waren we helemaal alleen in de jeugdherberg en dat was niet zo gezellig. De tweede avond, te Comblain-au-Pont, hebben we kennisgemaakt met een heel stel Nederlanders. Eerst twee grote, twintigjarige mannen uit Amstelveen; daarna twee meisjes van negentien, een mooie, die zo'n kort broekje aan had dat ik dikwijls naar haar billen heb zitten kijken... en een minder mooie, die ook wel haar billen liet zien, maar als die aan een een niet zo fraai gezicht toebehoren is dat minder aantrekkelijk om naar te kijken; en dan nog een enkeling, een student uit Utrecht. De eerstkomende drie dagen zijn we met ons groepje van zeven samengebleven. Dat heeft voor ieder een paar aanpassingen aan het reisschema meegebracht, maar vermits wij onszelf de vrijheid gunden zoveel te wijzigen als we wilden, stelde dat geen enkel probleem. Ook voor de anderen niet. We hebben het bijzonder goed met elkaar kunnen stellen. Veel aangename momenten. De mooiste dagen van onze tocht. Voor al die Nederlanders was het bovendien niet de eerste keer dat ze met de fiets op reis gingen. Die oudere jon-

gens hadden al heel Duitsland, Zwitserland en een deel van Frankrijk door-
kruist en die meisjes hadden op Zwitserland na al ongeveer hetzelfde ge-
daan. En toch hadden ze er geen moeite mee om met ons, die zoveel jonger
waren en geen enkele ervaring hadden, op te trekken. En wat die « zuinige »
Hollanders betreft... wij waren zuiniger dan zij.

Ook wat het eten betreft hebben we goed ons plan getrokken. 's Middags
nogal eentonig pistolets of koeken, en 's avonds niet altijd zo lekker als we
hadden gehoopt, maar als je de hele dag op de fiets hebt gezeten smaakt al-
les. Honger hebben we zeker niet gehad.

Het slapen was al helemaal geen probleem: geen enkele slaapzaal was volle-
dig bezet.

Om de twee dagen heb ik een kaartje gestuurd... de laatste drie zijn zelfs nog
niet aangekomen... maar geschenkjes hebben we niet gekocht. Daar hadden
we te weinig geld voor. We waren trouwens allebei zo goed als blut de laat-
ste dag.

Toen ik gisteren omstreeks 17.30 u thuiskwam, was Marcel naar het werk en
moeder lag in bed. Ze is uitgerekend vorige week toch zeker wel ziek gewor-
den (rugklachten) ! Paniek natuurlijk... ze dacht al dat ze me nooit meer le-
vend zou terugzien.

Tranen van opluchting toen ik naast haar bed stond. Omdat ze wist dat ik gis-
teren zou thuiskomen, had ze zich 's morgens ingespannen om boodschap-

Daniël Van Ryssel (midden achteraan) en Wilfried (rechts met witte pet) samen met een groep
Nederlandse trekkers.

pen te doen en stoofvlees klaar te maken... ook de aardappelen waren reeds geschild... en ze is opgestaan om mijn lievelingsgerecht klaar te maken. Ze was er zo goed als zeker van dat ik een hele week minderwaardig voedsel en in ieder geval te weinig eten had gekregen. Dat is echt niet waar, we hebben voldoende en behoorlijk tot goed gegeten. Toch blij met wat ik thuis kreeg voorgeschoteld.

Moeder is niet zo geïnteresseerd in wat we gezien of gedaan hebben. Behouden thuis is voor haar het voornaamste. Ik had gedacht vandaag nog naar Belzele te rijden om daar mijn belevenissen te vertellen... maar vermits moeder zich echt niet goed voelt, maar wel nog voldoende kracht heeft om mijn vuile kleren in de week te zetten, zal ik bij haar blijven en dat uitstellen tot morgen. Marcel zal wel nieuwsgierig zijn en alles willen weten... en ik ben dringend aan een grondige wasbeurt toe.

zaterdag 6 augustus 1955

Ik heb de afgelopen week alle dagen van 8 u 's morgens tot 17 u 's avonds gewerkt in het papiermagazijn van Ivan... en dat heeft een aardige stuiver opgebracht. Moeder heeft al gezegd dat we er een mooie pull of een paar schoenen zullen mee kopen.

Ik heb er ook een boekje aan overgehouden dat ik in een zak papier heb gevonden: « Een ontgoocheling » van Willem Elsschot. Ik heb er ook een reeks van 12 prachtige groene lederen banden met goudopdruk gezien... maar het waren allemaal Franse romans en die heb ik laten liggen. Als ik daar alle dagen zou werken, zou ik na korte tijd een hele bibliotheek bezitten. Echt zonde dat al dat fraais vernietigd moet worden. Wat ik wel heb meegenomen: twee grote, mooie oude foto's van botsingen met auto's. Aan de modellen te zien, moeten het auto's van de jaren twintig zijn. Op de ene foto zijn er twee auto's frontaal tegen elkaar gereden en er is heel wat gekraakt, gedeukt en gebroken ; de andere foto is een botsing tussen een auto en een tram, de auto is vooraan zijn beide wielen kwijt... op beide foto's staan er agenten en ook heel wat nieuwsgierigen naar de fotograaf te kijken.

Jammer dat ik vanmiddag, om de week af te sluiten, niet nog eens in het bad van Ivan mocht stappen... maar het werd me niet voorgesteld en ik heb het niet durven vragen. Vanmiddag dan maar met een emmer in de garage, zoals gewoonlijk.

Toen ik Annie had verteld over mijn fietstocht naar Luxemburg samen met Wilftied, was ze een beetje jaloers... en we hebben afgesproken maandag eens naar Terneuzen te rijden. Diane, een vriendin van haar zal zeker ook willen meerijden.

woensdag 10 augustus 1955

Toen we maandag naar Nederland zijn gefietst, heb ik langs het kanaal te Langerbrugge hopen grote stenen zien liggen. Rotsachtige stenen in de tuin... dat zou mooi zijn. Ik heb dat tegen Marcel verteld... en vanavond zijn we met de auto daarheen gereden om een voorraad stenen in te laden. Omdat ik Marcel had gezegd dat het zo'n grote stenen zijn, had hij voor alle zekerheid een voorhamer meegenomen... en die is goed van pas gekomen.

Toen we op de terugweg al een eindje aan het rijden waren, zei Marcel opeens dat we te zwaar geladen waren... maar we zijn toch doorgereden. Traag en voorzichtig. Laat ons hopen dat de Citroën niet door zijn knieën zakt of doormidden breekt.

Van zodra we thuiskwamen, hebben we de stenen naar de achtertuin gebracht om er het middenperk mee af te lijnen. Om helemaal rond te geraken zullen we zeker nog een keer moeten terugkeren voor een nieuwe lading. Nu of morgen ? Nu!

zaterdag 20 augustus 1955

Meetje vertelt me dat ze het tijdens de eerste jaren van haar huwelijk niet breed heeft gehad... dat ze op sommige momenten zelfs zwarte sneeuw heeft zien vliegen. Het visbedrijf was nog niet opgebouwd, de oudste twee dochters waren reeds geboren, en Peet durfde al eens te veel drinken.

Op een zondagochtend heeft ze in het achterhuis van machteloosheid en wanhoop zitten wenen omdat ze niet naar de kerk kon gaan. Ze bezat zelfs geen halve kluit om tijdens de mis in de schaal te leggen.

Jaja, de drank. Al heeft Peet het wel nooit zo bont gemaakt als haar vader Cies, mijn grootvader, die ik niet heb gekend, daar hij in 1937 is gestorven. Daar hebben ze mee afgezien ! Die heeft zich letterlijk dood gedronken. (Zou het mogelijk zijn dat grootvader Francis zijn drankzucht via zijn dochters aan zijn kleinzonen heeft doorgegeven? Al mijn oudere neven kunnen er in ieder geval goed mee overweg en sommige liggen om die reden ondertussen al onder de grond... en in gezelschap ben ik er al evenmin afkerig van, ook al kan ik er niet goed tegen.) Weet je dat ze hem op een dag hebben thuisgebracht en dat hij alles kwijt was. Zijn verdiensten, zijn paard, zijn groentekar... op drie dagen had hij alles verdrongen. Moeder Elodie was zeer streng, buitenmate streng zelfs voor haar kinderen, ik heb haar nooit zien lachen en een vriendelijk woord kon ze al evenmin over haar lippen krijgen, maar de drankzucht van haar echtgenoot Cies, daar kon ze niet tegenop. Een hopeloze strijd met alleen maar verliezers. In zeer veel huisgezinnen was dat toen het geval. Al de dochters van hun veertiende naar de fabriek en 's avonds en 's zondags achter de toeg van ons café « In de reisduif », terwijl

moeder Elodie vanuit de keuken door het raampje loerde om te zien of er geen mannen binnenkwamen die ze niet kende of niet betrouwde.. Ja, mijn vader was ook een groot duivenmelker, tientallen duiven hield hij op zolder. Eén keer heb ik hem ook zien wenen, dat was op een zondagnamiddag dat de duiven van een vlucht terugkeerden, « daar is hij... daar is hij » zei hij, toen hij zijn beste duif zag naderen, de duif streek neer, vloog tegen een draad, viel op de grond en was dood... met de dode duif in zijn handen heeft mijn vader daar staan wenen als een klein kind. Maar wij, eens uitgaan, dat was er zelden of nooit bij : in de winter altijd thuisblijven en in de zomer één keer om de zes weken... na het middageten weg maar voor het donker om 9 u terug thuis. Ze verdraaide zelfs de grote wijzer van de klok om er ons op te betrappen dat we te laat waren en ons een oorveeg te kunnen geven. Geen wonder dat ze allemaal zo rap mogelijk getrouwd of weggelopen zijn. Behalve haar jongste zuster, ja, mijn moeder, die was doodsbang van moeder Elodie en heeft het tot haar drieëntwintigste thuis uitgehouden... en ze is dan nog met de verkeerde vent getrouwd om toch maar weg te zijn. Tante Maria, neen, die was voor niemand bang, dat was het koppigste wezen dat ooit is geboren... al van bij haar geboorte heeft niemand die ooit kunnen temmen, ze is van huis weggelopen toen ze nog geen achttien was om met een dokwerker samen te gaan samenleven en later met hem te trouwen... ik herinner me dat ze de maandagavond van het werk is thuisgekomen, haar loon aan moeder heeft afgegeven, dat was eigenlijk niet van haar en ze moest dat niet hebben, en toen zei ze dat ze 's anderendaags niet meer naar huis zou komen... ze heeft dat ook niet gedaan, maar verder heeft ze er niet veel goeds van terechtgebracht.

In hetzelfde jaar van het huwelijk van moeder is zowel haar oudste broer aan een longontsteking als vader Cies gestorven. De laatste jaren van zijn leven zat hij als een wrak naast de stoof en hij moest gevoed worden als een klein kind. De goede oude tijd... je moet er haar niet over spreken, want die heeft ze thuis niet gekend.

Dat ze nu een bedrijf en een eigen huis en een zekere welstand hebben, is er alleen gekomen door hard te werken, te sparen en sober te leven. (En vooral, denk ik, door haar wilskracht en karaktersterkte... want Peet alleen zou het nooit zover gebracht hebben. Hij is een goed en vreedzaam en werkzaam man... maar Meetje is de oerkracht en in mijn ogen de moedergodin van wie alles uitgaat, die alles bestiert en die alle problemen tot een oplossing brengt. Mocht ze op een hogere sport van de ladder zijn geboren en een andere opleiding hebben gekregen, dan zou het een heel grote dame zijn geworden. Ze heeft menselijke kwaliteiten die geen enkele van haar broers en zusters bezitten. Vandaar waarschijnlijk dat iedereen haar gaarne ziet en met respect naar haar opkijkt... ik in de eerste plaats.)

zondag 21 augustus 1955

Vanmorgen ben ik op de hoek van de Brandstraat en de Oude Houtlei eens gaan kijken naar de jaarlijkse pestkaarsprocessie.

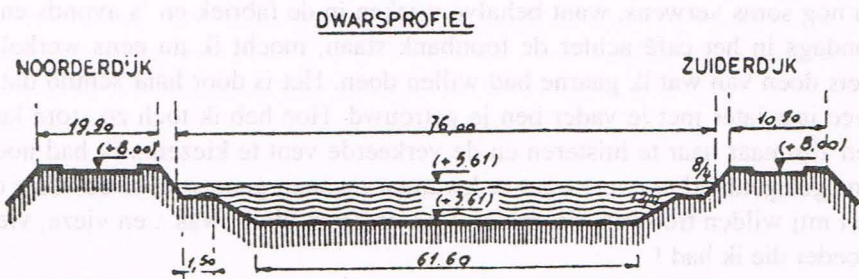
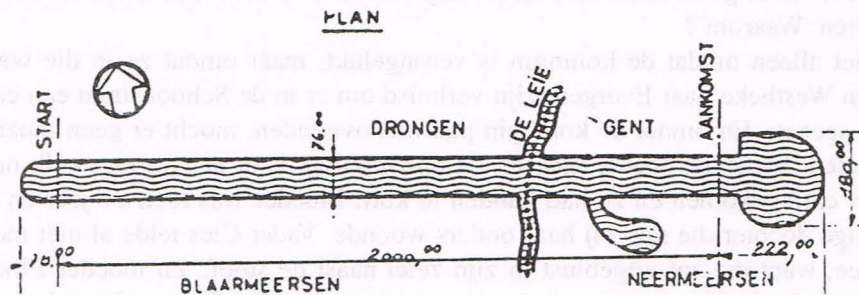
Die meer dan 600 jaar oude traditie gaat terug tot 1321 toen er in die buurt een pestepidemie woedde, die alle inwoners van de wijk wegmaaide. Behalve een oud vrouwtje van Spaanse afkomst, dat de gelofte deed jaarlijks een grote kaars te zullen offeren als ze van de pest gespaard bleef En zo geschiedde. Na haar dood heeft de buurt die traditie tot vandaag in ere gehouden.

In de optocht waren er gekostumeerde groepen, veel vaandels, verklede kinderen en achteraan een groep oude vrouwtjes met grote kaarsen... en onder hen een vrouw die het Spaans vrouwtje van 1321 uitbeeldde.

Er stond veel volk te kijken... heel wat mensen hadden fototoestellen bij zich... en er was daar zelfs een schilder met een grijze baard en een grote zwarte hoed, die zijn ezel had opgesteld - hij was de oude vrouwtjes aan het tekenen.

woensdag 24 augustus 1955

Vandaag wordt de Nationale Watersportbaan ingewijd. De totale lengte bedraagt 2.300 m, de competitielengte is 2,000 m. De breedte aan de waterlijn

is 76 m, wat het in competitie leggen van vijf roeiboten toelaat. Rondom komt een wandelweg, een autoweg en een fietspad. Op sportief en recreatief gebied een grote aanwinst zowel voor de stad als voor het land.

En om de stad te belonen voor de inspanningen worden daar van 25 tot 28 augustus de Europese roeikampioenschappen georganiseerd.

Zou de fiere Gentse stede er eindelijk iets aan beginnen te doen om van een schijn-dode middeleeuwse stad, op de kneuterige maat van Brugge, opnieuw een Europees centrum van leven en activiteiten te worden ?

Schepen Georges Nachez, die door de CVP-oppositie wel eens de schepen van de Watersportbaan wordt genoemd, zal in ieder geval fier en content zijn. De CVP zou trouwens beter een beetje meer respect hebben voor die schepen, want Georges was (en waarschijnlijk is hij dat nog) een slim baaske en in 1911 is hij primus geweest in de stadsschool in de Geitstraat... terwijl zijn vader maar een eenvoudige vlasbewerker en lokaalhouder van de socialistische wijkclub op de Brugse Poort was. Zou Georges ook kunnen roeien ? Ik heb eens gehoord dat de bekende schrijver Cyriel Buysse lid was van «Club Nautique de Gand» en dat hij als roeier in de jaren 1870 en 1880 verschillende prijzen heeft behaald.

woensdag 31 augustus 1955

Het is precies 20 jaar geleden dat koningin Astrid bij een auto-ongeval om het leven is gekomen... en moeder zegt dat ze zich die week altijd zal herinneren. Waarom ?

Niet alleen omdat de koningin is verongelukt, maar omdat ze in die week van Westbeke naar Evergem zijn verhuisd om er in de Schoonstraat een café te openen. En omdat de koningin pas was overleden, mocht er geen muziek spelen. Maar dat deerde niet, op de openingsdag is er een stroom volk naar het café gekomen en ze had handen te kort. Moeder was toen 21 jaar en de enige dochter die nog bij haar ouders woonde. Vader Cies telde al niet meer mee, want die zat uitgeblust in zijn zetel naast de stoof.. en moeder Elodie was ook al niet meer van de jongste, maar ze hield wel nog alles scherp in het oog. Dat was toch een streng en vies vrouwmens ! Ik weet het, het is niet mooi zoiets van je eigen moeder te moeten zeggen, maar weet ge dat ik haar nu nog soms verwens, want behalve werken in de fabriek en 's avonds en 's zondags in het café achter de toonbank staan, mocht ik nu eens werkelijk niets doen van wat ik gaarne had willen doen. Het is door haar schuld dat ik twee jaar later met je vader ben je getrouwd. Hoe heb ik toch zo stom kunnen zijn naar haar te luisteren en de verkeerde vent te kiezen... ik had nochtans gelegenheid te over, want er kwamen mannen genoeg over de vloer die met mij wilden trouwen. Stomme, stomme Trien die ik was... en vieze, vieze moeder die ik had !

dinsdag 20 september 1955

Zondagavond is Edgard Schatteman, taxichauffeur en vriend van Marcel, door drie jonge mannen overvallen. Hij had ze van een café in de lepenstraat naar de Veldstraat in Mariakerke gebracht... en daar hebben ze hem bijna gewurgd, gekneveld, geslagen en van zijn portefeuille beroofd.

Edgard Schatteman is ook de man bij wie in 1953 Oswald Spruyt aan het Koophandeleplein in de auto is gestapt om hem naar de Frans-Belgische grens te brengen... maar omdat zijn werktijd er bijna opzat, heeft hij hem naar een collega gevoerd om die tocht op zich te nemen.

Edgard heeft dus al een en ander meegemaakt.

Marcel is nog nooit overvallen. Mocht dat ooit gebeuren, dan zou hij, bangelijk als hij is, dadelijk zijn portefeuille afgeven en zijn armen in de hoogte steken. Achteraf zou hij er wel eindeloos zitten op broeden hoe hij het die aanranders zou kunnen betaald zetten.

zaterdag 24 september 1955

Vandaag herdenkt België de 125ste verjaardag van zijn onafhankelijkheid. Het was inderdaad in de septemberdagen van 1830 dat de Hollandse troepen uit België werden verjaagd... en enkele dagen later werd door het Voorlopig Bewind de onafhankelijkheid afgekondigd. Een koning hebben we pas 10 maanden later gekregen.

En ook vandaag heeft koning Boudewijn op de Heizel te Brussel de eerste steen gelegd van de Wereldtentoonstelling 1958. Overigens is dat echt wel een behoorlijke steen, want hij weegt niet minder dan 1200 kg en er is een kraan aan te pas gekomen om hem op de juiste plaats te leggen. Het truweel waarmee de koning de mortel op de steen heeft uitgestreken was van zilver. Het metselwerk van de koning moet als een symbolische handeling worden beschouwd. Het is inderdaad weinig waarschijnlijk dat de koning een muurtje kan metselen, een recht muurtje wel te verstaan... Le roi n'est pas maçon.

donderdag 29 september 1955

De beroemde Parijse Abbé Pierre, van 1945 tot 1951 lid van het parlement en de stichter van de Emmaüs-genootschappen (centra voor hulp aan clochards), die eerder reeds in vele Europese landen door staatshoofden is ontvangen en onlangs nog de Amerikanen en president Eisenhower de les is gaan lezen over de mislukking van hun wereldverantwoordelijkheid, is te Gent in de Minardschouwburg een spreekbeurt komen houden over de nood in de wereld en de mogelijkheid van een oplossing.

Wat is de nood in de wereld ? Dat anderhalf miljard mensen, zegge 2 op 3 van de totale wereldbevolking, nood hebben aan brood, onderdak en werk...

en zij weten dat het niet waar is dat er op de wereld niet voldoende zou zijn om hen te steunen, zij zijn zich bijgevolg bewust van de ongerijmdheid van hun ellende.

En wat is de mogelijkheid van een oplossing ? De wereld zal toebehoren aan hem die anderhalf miljard behoeftigen ervan kan overtuigen dat zij slechts bij hem opbeuring en steun kunnen vinden.

De jeugd moet helpen om in alle landen een lekendienst op te richten, Maar als pioniers heeft men « monniken van de ellende » nodig, die de miseriemensen moeten opzoeken en helpen waar goud en geld alleen slechts haat en misprijzen opwekken.

Ik zie mezelf echt niet als een monnik van de ellende, ik ben echt geen mens van de daad, maar ik heb wel veel sympathie voor de gedachten van Abbé Pierre en bewondering voor de mannen die hij kan begeesteren zijn ideeën ten uitvoer te brengen.

zaterdag 15 oktober 1955

Het grootste gedeelte van de zomer en de herfst bleef de werkloosheid in Gent schommelen omtrent de 5.900 daggemiddelde. Dat is 1.600 eenheden of 20 % lager dan in 1954 en 3.000 eenheden of 33 % lager dan in 1953. Dat is ook het laagste peil sedert de zomer van 1948 toen de plaag van de werkloosheid met 4.500 als daggemiddelde voorgoed in de stad doorbrak. De belangrijkste oorzaken van de werkloosheid in het Gentse zijn de herhaalde grote depressies in de textielnijverheid, waar de afgelopen jaren duizenden werkplaatsen zijn verloren gegaan, en een te geringe economische expansie.

De werklozen moeten zich dagelijks aanmelden in een van de zes stempellokalen: Gildestraat (het grootste), Rabotlaan, Kantienberg, Kastanjestraat, Londenstraat, Terdonk (het kleinste). Daar zijn reeds herhaaldelijk klachten en uitingen van misnoegdheid over geweest, omdat de werklozen er bij guur weer eindeloos lang buiten moeten staan wachten vooraleer ze hun stempel krijgen... terwijl de bedienden in die lokalen overbelast zijn... en er onvermijdelijk wrijvingen ontstaan.

woensdag 19 oktober 1955

De stad bezit 18 gronden op de openbare weg voor dagbladhuisjes, kiosken, « aubetten » zoals de Gentenaars ze noemen, waarvan de concessie om de negen jaar door een aanbesteding wordt toegewezen.

De goedgekeurde offerten van 1938, vermenigvuldigd met coëfficiënt 3, om ze in verhouding te brengen met de levensduurte, waren de instelprijzen voor 1946.

De concessieprijsen van 1947, die in 1955 als instelprijzen worden aangenomen, geven een goed idee van het belang van de ligging van deze kiosken

1. Begijnhoflaan	10.700fr.
2. Bij Sint-Jacobs	18.700fr.
3. Bisschop Seghersplein	12.000fr.
4. Coupure Links	8.500 ft.
5. Heernislaan	13.500fr.
6. Maria Hendrikaplein	34.000fr.
7. Koophandelplein	12.500fr.
8. Koornmarkt	25.000fr.
9. Kouter	18.200fr.
10. Kunstlaan	17.500fr.
11. Neuse Plein	12.500fr.
12. Nieuwe Vaart	3.000fr.
13. Prof Laurentplein	9.300 ft.

Vijf kiosken worden niet in aanbesteding gegeven: President Rooseveltlaan, Jacob van Arteveldeplein, Overpoort, IJzerlaan en Antwerpenplein. Voor deze plaatsen bestaan ontwerpen van geschiktmaking, zodat de stad niet zeker is van het behoud van de kiosken op die plaatsen. De vergunninghouders mogen de kiosk aan de voorwaarden van de vervallen concessie verder exploiteren.

zaterdag 29 oktober 1955

Af en toe geeft Meetje me een tas kousen mee om ze door moeder te laten stoppen. Juister : regelmatig zegt moeder me dat ik Meetje moet vragen of er geen kousen gestopt moeten worden. Ze beschouwt dat waarschijnlijk als een soort wederdienst aan haar oudste zuster omdat ik daar zo vaak ga en er regelmatig blijf slapen.

Overigens zijn de gaten in die kousen altijd heel indrukwekkend: de tenen zijn zo goed als helemaal weg en in de hiel zit een gat zo groot als een vuist. Wollen kousen slijten in klompen waarschijnlijk vlugger dan in schoenen. Op een avond is moeder tot niet veel meer in staat dan een of twee paar te verstellen. Een paar keer is het ook al gebeurd dat ze het echt onbegonnen werk vond : dan knipt ze de voet eraf en breid er een nieuwe aan.

Zo'n verwoede breister is moeder niet... al heeft ze het wel al een paar keer in haar hoofd gehaald om een pull of een sjaal te breien. Moet ik dan wol gaan kopen -onveranderlijk grijs of donkerblauw- en met gespreide armen voor haar gaan staan en de streng wol vasthouden die zij opwindt tot een bol. Breien en strijken, dat zijn momenten waarop het heel rustig is in huis en waarvan ik intens kan genieten.

zaterdag 5 november 1955

De textielnijverheid, de belangrijkste Vlaamse en dus ook Gentse nijverheid en wat de tewerkstelling betreft, de belangrijkste bedrijfstak van ons land, verkeert in een aanslepende ongunstige toestand.

Wat zijn de oorzaken van deze rampzalige situatie ?

- De structurele toestand van de textielnijverheid is zo zwak, dat zelfs een goede conjunctuur geen noemenswaardige verbetering in de toestand zal brengen.

- De eigenaars en aandeelhouders in ons land hebben te weinig begrip getoond voor de aanpassingen die noodzakelijk waren om stand te houden in de snel veranderende internationale textielnijverheid.

- De industrialisatie van de ontwikkelingslanden zou onze productie moeten heroriënteren naar hoog gekwalificeerde producten, die technische bekwaamheid en ruime investeringen vergen, terwijl de serieproducten allerlei vormen van rationalisatie nodig hebben.

- De kleine maar ook een aantal grote ondernemingen hebben in een geest van krenterige concurrentie zelden de weg gevonden naar samenwerking en concentratie.

- De familiale bedrijven hebben hun verbruiksuitgaven te weinig aangewend om aan de zo nodige investeringen voorrang te geven en hebben in betere tijden de winsten opgesoupeerd.

- De textielnijverheid heeft noch de financiële noch de politieke invloed kunnen bemachtigen om politici en leidendende industriële kringen meer om haar lot bekommerd te maken.

- Wat de binnenlandse markt betreft, heeft de overheid nooit de tientallen miljoenen weten te vinden om de textielnijverheid over haar aanpassingsmoeilijkheden heen te helpen... maar wel miljarden besteed ten voordele van enkele marginale en onherroepelijk ten dode opgeschreven steenkolenmijnen.

- Mocht onze vlasnijverheid ten onder gaan, dan is dat een economische moord vanwege de concurrerende landen (Frankrijk o.a.), waartegen onze regeringen niet hebben willen of durven optreden.

Samengevat . De textielbaronnen delven, dom en kortzichtig als ze zijn, hun eigen graf. De politici bekommeren zich meer om steenkool dan om vlas.

zondag 6 november 1955

De belangrijkste textielbedrijven in het Gentse

1. Alsberge & Van Oost, Drongensteenweg.
2. Baertsoen-Buyse, Dendermondsesteenweg.
3. Beernaerts, Nieuwe Vaart.

4. Braun, Maisstraat.
5. Cotonnière de Belgique, Nieuwe Vaart.
6. Cotonnière des Flandres, Kempstraat.
7. Cruyplants L., Stalhof
8. De Backer-De Rudder, Gasmeterlaan.
9. de Hemptinne, Opgeëistenlaan.
10. Dereux en Deraeve, Raas van Gaverestraat.
11. Filature du Rabot, Ryhovelaan.
12. Filature Feyerick, St.-Pietersnieuwstraat.
13. Florida, Molenaarstraat.
14. Filsoietis, Groendreef
15. Galveston, Wiedauwkaai.
16. Filatures Gantoises Réunies, Vliegtuiglaan.
17. La Liève, Wiedauwkaai.
18. La Linière Gantoise, Vogelenzang.
19. La Louisiane, De Smetstraat.
20. La Lys, Leiekaai.
21. Lousbergs, Reep.
22. Manilla, Groendreef
23. Morel en Verbeke, Leiekaai.
24. Motte, Wielewaalstraat.
25. Nouvelle Orléans, Nieuwe Vaart.
26. Pipyn, Nieuwe Vaart.
27. Reno P., Molenwalstraat.
28. Renson P., Nieuwe Vaart.
29. Rey N.V., Belle Vue.
30. Filature Rooigem, Drongensteenweg.
31. St. -Sauveur (Casier), Oude Sassevaartstraat.
32. Silkose, Molenstraat.
33. Storme A., Wondelgemstraat.
34. Suppes, Afrikalaan.
35. Texas, Vogelenzang.
36. Van Acker, Bachten Walle.
37. Vercoutere, Nieuwe Vaart.
38. Desmet-Guequier, Minnemeers.

maandag 14 november 1955

Vanmorgen wou ik eens de slimmerik uithangen, maar ik heb er flink naast gepakt.

Het eerste uur Kamiel... maar de natuurkundeles niet geleerd. Getreuzeld... moedwillig te laat gekomen... het bij de studiemeester die me een briefje

schreef zo lang mogelijk gerekt... boven in de gang heen en weer gedrenteld... me achter een kast verstopt toen ik stappen hoorde... maar tien minuten voor het belsignaal kon ik dat spelletje niet langer volhouden... er kon me toch niets meer gebeuren... ik heb aangeklopt en ben naar binnen gegaan.

Kamiel keek me eens aan en had blijkbaar onmiddellijk door wat er precies aan de hand was.

- Awel, heb je je les geleerd?

- Neen, meneer.

- Awel, dan heb je nul.

Kamiel schreef met de glimlach een nul in zijn cijferboekje... al de leerlingen bulderden van het lachen... er... restte me niets anders dan groen mee te lachen.

Eén schrale troost : bij het begin van de les zijn er vier of vijf aan het bord gevlogen en die hebben ook allemaal een nul gekregen.

donderdag 15 december 1955

Het « Institut de Gand » op de Nederkouter is gesloten wegens een geval van kinderverlamming. En in Italië hebben 70.000 leraars van het Onderwijzerskorps beslist dat ze, om hun eis tot weddeverhoging kracht bij te zetten, vanaf vandaag tot aan de kerstvakantie staken. De halfjaarlijkse examens zullen bijgevolg niet doorgaan.

Er zijn er toch wel die het geluk aan hun kant hebben. School gesloten ! Geen examens! En wij hier maar alle dagen zitten zwoegen. Waarom is er in het atheneum geen geval van kinderverlamming of iets anders dat erg besmettelijk is ! Waarom staken de leraars van het atheneum niet ! Verdienen die meer dan genoeg, misschien ?

maandag 26 december 1955

Het verhaal van de schrijnwerker.

Ik ben geboren in 1922 aan de rand van de stad. Net zoals mijn vader wou ik schrijnwerker worden. Mijn vader werkte hoofdzakelijk voor boeren: hij herstelde of maakte nieuwe onderdelen voor karren, schuren, stallen... alles waar hout aan te pas kwam. Neen, een beroepsopleiding heb ik niet gekregen. Alles wat ik kan, heb ik zelf geleerd.

Op mijn veertiende zat mijn schooltijd erop en in de grote vakantie van 1936 ben ik aan het werk gegaan in de Union Cotonnière. Tot juni 1940. In die vier jaar, tot aan het uitbreken van de oorlog heb ik wel avondlessen tekenen gevolgd.

Tijdens de oorlog heb ik voor de bezetter gewerkt. Eerst in Duitsland, daarna in Normandië. Tot 6 juni 1944. Van zodra de Amerikanen in Frankrijk zijn geland, ben ik voor hen beginnen werken.

Na de oorlog heb ik dit huis hier kunnen kopen. Een lage woning, niet veel meer dan enkele bouwvallige muren. Kijk maar eens goed rond: de woonkamer, de keuken, het washok, de stal, de slaapkamers boven... dat heb ik allemaal met mijn eigen handen opgebouwd.

Na de oorlog heeft ook mijn vrouw enkele jaren gewerkt, maar toen de kinderen werden geboren, is ze daar in 1949 mee gestopt. De huishouding en zes kinderen grootbrengen, dat is een voltijdse dagtaak... een week van zeven dagen op zeven.

Van het midden van de jaren veertig tot op heden heb ik in zagerijen en bij houthandelaars te Gent en in het Gentse gewerkt. Op de Clementinalaan, bij De Cooman te Evergem, bij Claeys te Hansbeke, bij Van Poucke op de Bevrijdingslaan, bij De Gezelle op de Coupure. 6 dagen op 7, 48 uur per week. Na de oorlog hadden we maar één week betaald verlof, de derde week van juli.

In 1947 verdiende ik 15,75 fr. per uur, in 1950 was dat 19,00 fr. in 1954 zijn de lonen sterk naar omhoog gegaan, van 23,90 fr, naar 28,45 fr..Mijn jaarloon bedroeg in 1947 nog niet de helft van wat ik nu verdien, 28.354 fr. ; in 1950 was dat 42.363 fr. en dit jaar zal ik uitkomen op 62.434 fr..

We hebben wel altijd een paar varkens vetgemest en ieder half jaar wordt er een geslacht. Nooit gebrek gehad aan gerookte hesp of ingepekelde vlees. Als je zou geloven wat ze tegenwoordig allemaal vertellen, dat de mensen te veel zout eten... wij hebben ons leven lang niets anders gedaan dan te zout voedsel eten. En een kleine lochting, dat hebben we ook. Spitten, dat is mijn werk... de rest laat ik aan de vrouw over.

Daniël VAN RYSSEL

HET GROOT PLAN VAN GENT GEMAAKT IN 1619 DOOR LAND-METER JACQUES HORENBAU(L)T

Jacques Horenbaut gesitueerd.

Jacques of Jacob Horenbau(l)t, schilder en landmeter, stamt van een Gentse familie af welke sedert 1487 in de kunstgeschiedenis gekend stond van vader tot zoon. Enkele leden van dit geslacht hadden zich bijzonder onderscheiden als schilders en topografen van de stad. (Heins N.,1900, p.I)

In het Rijksarchief te Gent bevindt zich een “parcellaire kaart (nr. 278) van de meersen tussen Slotenkouter en de Sassevaart en Reke, van Meulestede tot de Antwerpse heirweg en het Spaans Kasteel, door Franchois Horenbault”; daterend uit 1571. Daarop zijn de percelen vermeld gelegen rond de **Ryt Gracht** en **De Veste**. Ten noorden van het Spaans Kasteel werd een pro-